

گزارش رصد فرهنگی (۸۵)

امید اجتماعی؛ چالشی در مقابل دولت چهاردهم

گزارش شماره (۸۵) مرکز رصد فرهنگی در شهریور ۱۴۰۳ به همت محمدمامین صبوری تهیه و تدوین شده؛ این گزارش به تحلیل و بررسی امید اجتماعی در میان مردم در مقایسه پیش از انتخابات و بعد از انتخابات ۱۴۰۳ پرداخته است.

امید اجتماعی یکی از مفاهیم بنیادین در علوم اجتماعی است که به عنوان نیروی محرک در جامعه، نقش اساسی در تحقق اهداف جمعی و ارتقاء کیفیت زندگی شهروندان دارد. در مطالعه‌های مربوط به امید اجتماعی، توجه به روندهای تغییرات اجتماعی از اهمیت بالایی برخوردار است. این روندها می‌توانند تحت تأثیر عواملی مانند وضعیت اقتصادی، سیاست‌گذاری‌های دولت، تحولات جهانی و یا وقایع خاص ملی تغییر یابند. بررسی‌های صورت گرفته در این گزارش نشان می‌دهد تا سال ۱۳۹۵ در ارتباط با آینده اقتصادی نزدیک به ۴۷ درصد اعتقاد به بهبودی وضع موجود داشتند و ۴۲.۲ درصد وضعیت را ثابت و بدون تغییر می‌دانستند.

امید به بهبودی اوضاع اقتصادی در اواخر سال ۹۵ به ۱۷ درصد و در مرداد سال ۱۳۹۷ به کمتر از ۱۰ درصد رسید. امید به بهبودی وضعیت آینده کشور در سال ۱۴۰۰ به ۳۳ درصد رسید. باروی کار آمدن دولت چهاردهم امید به بهبودی وضعیت به ۳۴.۳ درصد مشاهده شد. بر اساس این بررسی مناسب بودن ساختارها برای تحقق وعده‌های رئیس‌جمهور چهاردهم از نگاه ۲۶.۷ درصد زیاد ارزیابی شده و ۳۷.۸ درصد این تناسب را در حد متوسط می‌دانند. نتایج نشان می‌دهد، مهم‌ترین عامل ناامیدی از نگاه مردم ناکارآمدی مدیران است. همچنین مهم‌ترین عامل امیدآفرین در کشور رونق و شکوفایی اقتصادی است.

بر اساس آخرین گزارش ارزش‌های جهانی مقایسه وضعیت ایران با متوسط جهانی نشان می‌دهد، ایرانی‌ها در شاخص‌های مهمی نظیر دسترسی به غذا، خدمات پزشکی و درآمد نسبت به بسیاری از کشورهای جهان وضعیت بهتری دارند، اما در مجموع رضایت از وضعیت مالی و رضایتمندی از زندگی در میان کشورهای بررسی شده، در گزارش مزبور کمتر است. این بررسی گویای آن است که رضایتمندی و امید اجتماعی در ایران فقط تحت تأثیر شرایط معیشتی نیست و ضرورت دارد عوامل دیگر بررسی شود. همچنین بر اساس گزارش ارزش‌های جهانی ایرانیان به نسبت با سایر کشورها به‌طور متوسط؛ بیشتر معتقدند که وضعیتشان نسبت به وضعیت نسل گذشته بهبود یافته است. مجموع بررسی‌های صورت گرفته حاکی از آن است در حالی که امید به آینده در فضای انتخاباتی افزایش می‌یابد اما هم‌زمان در صورت تحقق نداشتن وعده‌های انتخاباتی، شاهد تشدید مضاعف بی‌اعتمادی، نارضایتی و ناامیدی خواهیم بود.